

TICĪBA VECAJĀ DERĪBĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:1-14, Rom. 1:2, 4:3, 1. Moz. 15:6, 12:1-3, 3. Moz. 17:11, 2. Kor. 5:21.

ATMIŅAS PANTS:

„Kristus mūs ir izpircis no bauslības lāsta, pats mūsu vietā kļūdams par lāstu, – jo ir rakstīts: nolādēts ikviens, kas pakārts pie koka.” (Gal. 3:13).

«**M**azs zēns iztaisīja mazu laiviņu, nokrāsoja to un izgreznoja. Kādu dienu kāds nozaga viņa laiviņu. Viņš bija nobēdājies. Reiz, ejot garām lombardam, viņš ieraudzīja savu laiviņu. Viņš priecīgs ieskrēja iekšā pie augļotāja un teica: „Tā ir mana mazā laiviņa.” „Nē,” teica augļotājs, „tā ir mana, jo es to nopirku.” „Jā,” teica zēns, „bet tā ir mana, jo es to uztaisīju.” „Labi,” teica augļotājs, „ja tu man maksāsi divus dolārus, tad tu to vari ņemt.” Tā bija liela nauda zēnam, kam nebija pat neviena penija. Lai nu kā, viņš izlēma to atpirkt. Viņš plāva zāli, darīja visādus citus mazus darbiņus, un drīz vien viņam bija nauda. Viņš aizskrēja uz veikalu un teica: „Es pārku savu laiviņu.” Viņš samaksāja naudu un dabūja laiviņu. Viņš paņēma to rokās, apmīloja, noskūpstīja un teica: „Tu, mīļā, mazā laiviņa, es tevi mīlu. Tu esi mana. Tu esi divkārti mana. Es tevi uztaisīju, un tagad es tevi arī nopirku.”

Tā ir arī ar mums. Zināmā mērā mēs piederam Kungam divkārti. Viņš mūs radīja, bet mēs nokļuvām velna lombardā. Tad nāca Jēzus un nopirka mūs par milzīgu cenu – ne sudrabu vai zeltu, bet ar Savām dārgajām asinīm. Mēs piederam Kungam, jo viņš mūs ir radījis un atpestījis.” (William Moses Tidwell “Pointed Illustrations” (Kansas City, Mo.: Beacon Hill Press, 1951), 97. lpp.)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 29. jūlijā.

Neprātīgie galatieši

Izlasi Gal. 3:1-5. Uzraksti kopsavilkumu tam, ko Pāvils viņiem saka. Kādā ziņā mums var draudēt briesmas iekrist tādā pašā garīgā slazdā, iesākot pareizi un tad iekrītot burta kalpībā? _____

Daži mūsdienu tulkojumi ir centušies atrast vārdu, kas atspoguļo Pāvila vārdu noskaņu 1. pantā, kur rakstīts par „neprātīgajiem” galatiešiem. Patiesībā Pāvils šeit lieto grieķu vārdu, kas ir daudz spēcīgāks par šo. Šis vārds ir „anoetoi”, un tas atvasināts no vārda “prāts” („nous”). Burtiski tas nozīmē „bez prāta”. Galatieši vispār nedomāja. Bet Pāvils šeit neapstājas – viņš izsaka minējumu, ka viņi tik muļķīgi rīkojas varbūt tādēļ, ka kāds ļauns spēks viņus ir nobūris. „Kas jūs ir nobūris?” Viņa vārdu izvēle šeit liek domāt, ka viņu stāvokļa pirmavots ir velns (2. Kor. 4:4).

Pāvils ir ļoti samulsis par galatiešu atkrišanu tāpēc, ka viņi zināja, ka glābšana ir balstīta uz Kristus krustu. Tas bija kaut kas tāds, ko viņiem nevajadzēja palaist garām. Vārds, kas Gal. 3:1 tulkots kā „attēlots” vai „tēlots”, burtiski nozīmē „reklamēt ar afišu palīdzību” vai „zīmēt”. Tas tika lietots, lai aprakstītu visus publiskos paziņojumus. Pāvils norāda, ka krusts bija tik centrāla daļa viņa sludināšanā, ka galatiešiem gara acīm vajadzēja skatīt Kristu krustā sisto (1. Kor. 1:23, 2:2). Zināmā mērā viņš pasaka to, ka ar savu rīcību viņi novēršas no krusta.

Tad Pāvils pretstata savu tā brīža pieredzi ar galatiešiem un to, kā viņi pirmo reizi nāca pie ticības Kristum. Viņš to dara, uzdodot viņiem dažus retoriskus jautājumus. Kā viņi ir saņēmuši Garu, tas ir, kā viņi sākumā kļuva par kristiešiem? Un – no nedaudz citas perspektīvas – kāpēc Dievs deva Garu? Vai tāpēc, ka viņi kaut ko darīja, lai to nopelnītu? Noteikti nē! Tas bija tāpēc, ka viņi ticēja labajai vēstij par to, ko Kristus viņu labā jau bija paveicis. Viņi bija tik labi iesākuši. Kas bija tas, kas lika viņiem domāt, ka tagad viņiem ir jāpaļaujas pašiem uz savu uzvedību?

Cik bieži tu pieķer sevi pie domas: „Es visu daru tik pareizi. Es esmu kārtīgs kristietis. Es nedaru to, un es nedaru šo.” Un tad sākas vēl viltīgāka filozofija – tu sāc domāt, ka esi pietiekami labs, lai tiktu glābts. Kas šajā aprakstā ir nepareizs? _____

Nopamatoti Rakstos

Līdz šim Vēstulē galatiešiem Pāvils aizstāv savu taisnošanas ticībā evaņģēliju, balstoties uz vienošanos ar apustuļiem Jeruzālemē (Gal. 2:1-10) un uz personīgo pieredzi ar pašiem galatiešiem (Gal. 3:1-5). Sākot ar Gal. 3:6, Pāvils pievēršas Rakstu liecībai, lai pilnīgi un galīgi nostiprinātu Kristus evaņģēliju. Patiesībā Gal. 3:6-4:31 sastāv no arvien spēcīgākiem argumentiem, kas visi pamatoti Rakstos.

Ko Pāvils domā, rakstot Gal. 3:6-8 par „Rakstiem”? Pārdomā Rom. 1:2, 4:3, 9:17.

Svarīgi ir atcerēties, ka laikā, kad Pāvils rakstīja vēstuli galatiešiem, „Jaunās Derības” nebija. Pāvils bija pirmais Jaunās Derības rakstītājs. Marka evaņģēlijs, iespējams, ir pirmais no četriem evaņģēlijiem, bet visdrīzāk tas tika sarakstīts laikā, kad Pāvils mira (ap 65. g.) – aptuveni 15 gadus pēc Pāvila vēstules galatiešiem. Tātad, minot Rakstus, Pāvils ar to domā tikai Veco Derību.

Vecās Derības Rakstiem ir svarīga loma Pāvila mācībā. Viņš tos neuzskata kā mirušus rakstus, bet kā autoritatīvu un dzīvu Dieva Vārdu. 2. Tim. 3:16 viņš raksta: „Visi Raksti ir Dieva iedvesti.” Vārds, kas tulkots kā „iedvesti”, ir „theo-pneustos”. Pirmā šī vārda daļa (theo) nozīmē „Dievs”, bet otra nozīmē „elpot”. Raksti ir „Dieva elpa”. Pāvils lieto Rakstus, lai parādītu, ka Jēzus ir apsolītais Mesija (Rom. 1:2), lai sniegtu pamācības kristīgai dzīvei (Rom. 13:8-10) un lai pierādītu viņa mācību pamatotību (Gal. 3:8, 9).

Ir grūti noteikt precīzi, cik simtiem reižu Pāvils citē Veco Derību, bet citāti ir atrodami visās viņa vēstulēs, izņemot īsākajās – Titum un Filemonam.

Izlasi rūpīgi Gal. 3:6-14. Mēģini atrast pantus, kur ir citēta Vecā Derība. Ko tas mums stāsta par to, cik autoritatīva bija Vecā Derība?

Vai tu dažreiz pieķer sevi pie domas, ka viena Bībeles daļa ir vairāk „iedvesta” nekā citas? Saskaņā ar Pāvila apgalvojumu 2. Tim. 3:16 kādas briesmas pastāv, ejot šo ceļu?

Skaitīts par taisnu

Kā tu domā, kāpēc Pāvils, lietojot Rakstus, lai pamatotu savu evaņģēlija vēsti, vispirms min Ābrahāmu? (Gal. 3:6) _____

Ābrahāms bija centrālais tēls jūdaismā. Viņš bija ne tikai jūdu tautas tēvs, bet Pāvila laikos jūdi viņu uzlūkoja arī kā prototipu tam, kādam vajadzētu būt īstam jūdām. Daudzi ne tikai ticēja, ka viņa noteicošā rakstura iezīme bija paklausība, bet ka Dievs ir pasludinājis Ābrahāmu par taisnu šīs viņa paklausības dēļ. Galu galā, Ābrahāms atstāja savu dzimteni un ģimeni, pieņēma apgraizīšanu un bija pat labprātīgs upurēt savu dēlu pēc Dieva pavēles. Kāda paklausība! Pāvila pretinieki droši vien savu nostāju par apgraizīšanu pierādīja ar šīm pašām rindām.

Tomēr Pāvils pagriež visu citādi, deviņas reizes Vēstulē galatiešiem atsaucoties uz Ābrahāmu kā uz ticības paraugu, nevis kā uz priekšzīmīgu likumu ievērotāju.

Pārdomā Pāvila citātu no 1. Moz. 15:6. Ko nozīmē te rakstītais, ka Ābrahāma ticību „viņam pieskaitīja par taisnību”? (Skat. arī Rom. 4:3-6, 8-11, 22-24.)

Taisnošana bija metafora no tieslietu pasaules, turpretī vārds “skaitīts” jeb “pieskaitīts” ir metafora no biznesa sfēras. Tas var nozīmēt „piedēvēt” vai „noguldīt kāda kontā”. Tas ir lietots par Ābrahāmu ne tikai Gal. 3:6, bet tas parādās vēl 11 reizes saistībā ar sentēvu. Dažas Bībeles versijas to tulko kā “skaitīt”, “pieskaitīt” vai “piedēvēt”.

Saskaņā ar Pāvila metaforu tas, kas ir nolikts mūsu kontā, ir taisnība. Tomēr jautājums ir, uz kāda pamata Dievs mūs sauc par taisniem? Tas noteikti nevar būt uz paklausības pamata – lai gan Pāvila pretinieki to apgalvoja. Nav svarīgi, ko viņi teica par Pāvila paklausību. Raksti saka, ka Dievs Ābrahāmu skaitīja par taisnu viņa ticības dēļ.

Bībele ir skaidra: Ābrahāma paklausība nebija iemesls viņa taisnošanai, bet gan tikai rezultāts. To, ko viņš darīja, viņš nedarīja tāpēc, lai tiktu taisnots. Viņš to darīja, jo jau bija taisnots. Taisnošana vada uz paklausību, nevis otrādi.

Pārdomā, ko tas nozīmē, ka tu esi taisnots ne tāpēc, ka kaut ko esi izdarījis, bet pamatojoties uz to, ko Kristus ir paveicis tavā labā. Kāpēc tās ir tik labas ziņas? Kā tu vari iemācīties šo patiesību padarīt par savu patiesību, tas ir, ticēt, ka tas attiecas uz tevi personīgi, neskatoties uz tavām cīņām pagātnē un arī šodien?

Evaņģēlijs Vecajā Derībā

„Bet Raksti, paredzēdami, ka Dievs ticībā attaisno pagānus, jau iepriekš paludināja Ābrahāmam: tevi tiks svētītas visas tautas.” (Gal. 3:8) Pāvils raksta, ka Ābrahāmam ne tikai tika sludināts evaņģēlijs, bet pats Dievs bija tas, kas to sludināja, tāpēc tam jābūt īstajam evaņģēlijam. Bet kad Dievs sludināja Ābrahāmam evaņģēliju? Tas, ka Pāvils citē 1. Moz. 12:3, norāda, ka viņš domāja par derību, ko Dievs slēdza ar Ābrahāmu, kad viņš tika aicināts (1. Moz. 12:1-3).

Izlasi 1. Moz. 12:1-3. Ko mēs šeit uzzinām par to, kāda rakstura derību Dievs slēdza ar Ābrahāmu?

Pamats Dieva derībai ar Ābrahāmu balstījās uz Dieva apsolījumiem viņam. Dievs teica Ābrahāmam četras reizes: „Es darišu.” Dieva apsolījumi Ābrahāmam ir pārsteidzoši, jo tie ir pilnībā vienpusīgi. Visu apsola Dievs, Ābrahāms nesola neko. Tas ir pilnīgi pretēji tam, kā cilvēki parasti cenšas saistīties ar Dievu. Mēs parasti apsolām, ka mēs kalposim Viņam, ja vien Viņš no savas puses arī kaut ko izdarīs mūsu labā. Bet tā ir burta kalpība. Dievs neprasiĶa Ābrahāmam apsolīt kaut ko, bet vien pieņemt Viņa apsolījumus ticībā. Protams, tas nebija viegls uzdevums, jo Ābrahāmam bija jāmācās pilnīgi uzticēties Dievam, nevis sev (skat. 2. Moz. 22). Tāpēc aicinājums Ābrahāmam ilustrē evaņģēlija būtību, kas ir glābšana ticībā.

Daži kļūdaini secina, ka Bībele māca divus glābšanas ceļus. Viņi apgalvo, ka Vecās Derības laikā glābšana bija balstīta uz baušļu turēšanu. Tā kā tas nenostādāja pietiekami labi, Dievs atcēla likumu un padarīja iespējamu glābšanu ticībā. Bet nav iespējams būt tālāk no patiesības. Kā Pāvils rakstīja Gal. 1:7, ir tikai viens evaņģēlijs.

*Kādus vēl piemērus tu vari atrast Vecajā Derībā par glābšanu tikai ticībā?
Skat. piemēram, 3. Moz. 17:11, Ps. 32:1-5, 2. Sam. 12:1-13, Cak. 3:1-4.*

Mēs bieži dzirdam frāzi „lētā žēlastība”. Tomēr tās lietošana ir nepareiza. Žēlastība nav lēta, tā ir bez maksas (vismaz mums). Bet mēs to izpostām, ja domājam, ka mēs varam tai kaut ko pievienot ar saviem darbiem vai ja mēs domājam, ka varam lietot to kā attaisnojumu grēkam. Uz kuru no šiem diviem veidiem tev ir lielāka nosliece un kā tu to vari pārtraukt?

Atpirkti no lāsta (Gal. 3:9-14)

Pāvila pretinieki bez šaubām bija apmulsuši pēc viņa drosmīgajiem vārdiem Gal. 3:10. Viņi noteikti nedomāja, ka ir zem lāsta. Ja viņi kaut ko gaidīja, tad tā bija svētība par viņu paklausību. Tomēr Pāvils ir nepārprotams: „Tie, kas balstās uz bauslības darbiem, atrodas zem lāsta, jo ir rakstīts: Nolādēts ikviens, kas netur un nedara visu to, kas rakstīts šajā bauslības grāmatā.”

Pāvils nostāda pretī divas pilnīgi atšķirīgas alternatīvas: glābšanu ticībā un glābšanu ar darbiem. Derības svētības un lāsti, kas galvenajos vilcienos ir uzrakstīti 5. Moz. 27. un 28. nod., ir godīgi. Tie, kas paklausa, ir svētīti, tie, kas nepaklausa, ir zem lāsta. Tas nozīmē, ja cilvēks grib pajauties uz paklausību likumam, lai Dievs viņu pieņemtu, tad viņam ir jāievēro viss likums. Mums nav dota brīvība izvēlēties, ko tieši mēs gribam vai negribam ievērot, ne arī mēs drīkstam uzskatīt, ka Dievs dažas kļūdiņas šē un tur atstās neievērotas. Vai nu visu, vai neko.

Tās, protams, ir sliktas ziņas ne vien pagāniem, bet arī Pāvila pretiniekiem burla kalpiem, jo „visi ir grēkojuši un visiem trūkst dievišķās godības” (Rom. 3:23). Nav svarīgi, cik ļoti mēs cenšamies būt labi, – likums mūs var tikai notiesāt kā likuma pārkāpējus.

Kā Kristus atbrīvo mūs no likuma lāsta? Skat. Gal. 3:13, 2. Kor. 5:21. _____

Pāvils lieto vēl vienu metaforu, lai paskaidrotu, ko Dievs Kristū ir darījis mūsu labā. Vārds „atpircis” tika lietots, runājot par izpiršanas maksu, lai izpirktu ķīlnieku, vai arī par maksu, lai atbrīvotu vergu. Tā kā grēka alga ir nāve, lāsts par likuma neievērošanu bieži bija nāves spriedums. Izpiršanas maksa par mūsu glābšanu nebija mazsvarīga. Dievam tā bija Viņa Dēla dzīvība (Jāņa 3:16). Jēzus atpirka mūs no lāsta, kļūstot par mūsu grēku nesēju (1. Kor. 6:20, 7:23). Viņš labprātīgi uzņēmās šo lāstu un cieta mūsu labā, lai piepildītu grēka sodu (2. Kor. 5:21).

Pāvils citē 5. Moz. 21:23 kā pierādījumu no Rakstiem. Saskaņā ar jūdu tradīciju cilvēks atrodas zem Dieva lāsta, ja pēc nāves soda izpildīšanas viņa miesa karājas pie koka. Jēzus nāve pie krusta bija kā uzskates līdzeklis šim lāstam (Ap. d. 5:30, 1. Pēt. 2:24).

Tāpēc nav brīnums, ka krusts bija klupšanas akmens tiem jūdiem, kas nespēja izprast domu, ka Mesija bija Dieva nolādēts. Bet tieši tāds bija Dieva plāns. Jā, Mesija nesa lāstu, bet tas nebija Viņa lāsts, bet gan mūsu!

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kā mūsu Vietniekam un Galvotājam Kristum bija uzlikti visi mūsu noziegumi. Viņš tika pieskaitīts pārkāpējiem, lai Viņš mūs varētu atpirkt no bauslības nosodījuma. Viņa sirdi spieda ikvienu Ādama pēcnācēja noziegumi. Dieva ienaidis pret grēku un ārkārtējā nepatika pret jebkādu netaisnību Viņa Dēla dvēseli pildīja ar šausmām. Visu savu dzīvi Kristus bija veltījis, nesot kritušai pasaulei labo vēsti par Tēva žēlastību un glābjošo mīlestību. Viņš pastāvīgi runāja par piedošanu vislielākajam grēciniekam. Bet tagad, kad Pestītāju nospiež šausmīgi smagā vainas nasta, Viņam nav jauts skatīt Tēva piedodošo seju. Dieva vaiga novēršanās šajā vislielākajā ciešanu stundā Pestītāja sirdi plosīja ar tādām sāpēm, ko cilvēks nekad pilnībā nespēs aptvert. Šīs dvēseles mokas bija tik lielas, ka savas fiziskās sāpes Viņš gandrīz nejuta.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 753. lpp.)

“Tagad Lutērs drosmīgi uzsāka savu patiesības aizstāvja darbu. Viņa balss atskanēja no kanceles, izsakot nopietnus, svinīgus brīdinājumus. Viņš ļaudīm atklāja grēka pretīgo dabu un mācīja, ka cilvēks ar labajiem darbiem nespēj mazināt savu vainu vai izvairīties no grēka soda. Grēcinieku var glābt vienīgi grēku nožēla Dieva priekšā un ticība Kristum. Dieva žēlastība nav nopērkama, tā ir brīva Dieva dāvana. Viņš ļaudīm deva padomu nepirkt atlaišanas rakstus, bet ticībā skatīties uz krustā sisto Glābēju.” (E. Vaita “Lielā cīņa”, 129. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pat mūsdienās mūsu pašu draudzē dažiem joprojām ir grūti pieņemt glābšanu tikai ticībā – ka Dieva žēlastība caur Kristu glābj mūs, neskatoties uz mūsu darbiem. Kāpēc daži vilcinās pieņemt šo svarīgo patiesību?

2. Pāvils ļoti spēcīgi runāja par teoloģisko kļūdu – glābšanu ar darbiem. Ko tas mums māca par labas teoloģijas svarīgumu? Kāpēc mums kā draudzei vajadzētu nostāties stingri, kad starp mums tiek mācītas maldīgas mācības?

KOPSAVILKUMS:

Kristīgajā dzīvē no sākuma līdz beigām mūsu glābšanas pamats ir tikai ticība Kristum. Ābrahāms tika skaitīts par taisnu, tikai pateicoties viņa ticībai Dieva apsollījumiem, un šī pati dāvana ir pieejama arī šodien ikvienam, kam ir Ābrahāma ticība. Vienīgais iemesls, kāpēc mēs neesam saņēmuši sodu par savām kļūdām, ir tas, ka Jēzus samaksāja par mūsu grēkiem, nomirdams mūsu vietā.